

Het voyeurisme van Lilian Eliëns

Beeldend kunstenaar Lilian Eliëns (1967) is gefascineerd door de modewereld. Ze gaat met name op zoek naar de non-verbale taal in de lichamen van modellen. In haar schilderijen probeert ze die diepere lagen in een beperkt aantal verfstreken zo krachtig mogelijk bloot te leggen. De 'ontmaskering' die daarop volgt, maakt haar modellen tot mensen van vlees en bloed.

Door **Heidi Vandamme** Foto **Lilian André Smits**

102

yoga international

Wanneer laat je jezelf werkelijk zien? Het is de centrale vraag die Eliëns zich stelt in de serie 'Ontmaskeren'. We zijn allemaal onderdeel van een systeem vol verwachtingspatronen. Dat geldt al helemaal voor modellen op de catwalk. Eliëns probeert juist de kwetsbare momenten te vangen, het liefst met zo weinig mogelijk middelen. Het levert soms ongemakkelijke, voyeuristische beelden op: een elegante vrouw met opgestoken haar die van je wegstijgt, een platinablond model met vervormd gezicht met de blik langs je heen, het gezicht van een model dat ophoudt bij de rand van het doek. Nergens kijken de geportretteerden je aan.

Lievelingen

Haar modellen kiest ze zorgvuldig uit. En ze heeft haar lievelingen: de iconische Kate Moss, die ze bewondert

om haar standvastige karakter. Maar ook Luna Cornelissen, het zestienjarige, Nederlandse topmodel dat onlangs haar rentree maakte op de catwalk na een zwaar ongeluk met haar paard. Eliëns volgt de prille stappen van deze scholiere in de modewereld op de voet. In de beelden van haar rentree zag ze bewustwording en volwassenheid, maar ook een zekere afwezigheid in haar blik. Die diepere lagen onder het oppervlak van een schijnbaar perfect beeld probeert ze te vatten op het doek.

9/11

In reactie op de aanslagen op 11 september 2001 maakte Eliëns een reeks van schaars geklede, jonge vrouwen met geweren in uitdagende, maar tegelijkertijd stuntelige poses. De serie is een pleidooi tegen geweld en een illustratie van de kwetsbaarheid van lijven die deze *guns* eigenlijk niet kunnen hanteren. De parallel

met Bond-meisjes dringt zich op, al ontbreekt in deze portretten elke neiging naar perfectie. Ondanks de aantrekkingskracht en erotiek die van deze beelden uitgaat, wringt er iets. Juist dit 'schuren' maakt het interessant en nodigt uit om langer te kijken.

De suggestie als kracht

Lichaamshoudingen, ledematen van modellen of mensen, maar ook vervorming zijn belangrijke vertrekpunten in Eliëns' werk. De zoektocht naar een eigen signatuur bracht haar er in de loop der jaren toe op kleiner formaat te schilderen. Het stelt haar in staat om nonchalanter en minder gestileerd te werken, wat meer bij haar impulsieve natuur past. Met een paar toetsen slaagt ze erin iets op te roepen wat de kijker tegelijkertijd in verwarring brengt: 'Wat zie ik? Is dit af? Hier klopt iets niet.' Wat ze aanvankelijk zelf als onhandigheid beschouwde, ziet ze nu als haar kracht.

Yoga als eerste levensbehoefte

Eliëns is al vijftien jaar een fervent beoefenaar van bikram yoga. Net als eten en drinken is het onderdeel geworden van haar levenspatroon. Hoewel iedere les in dezelfde serie van 26 houdingen is opgebouwd, ervaart ze het nooit als saai. De warmte – Bikram wordt beoefend in een ruimte van 40 graden Celsius – brengt haar in een roes en concentratie die ze ook nodig heeft voor haar werk. Voor Eliëns is het een manier om naar binnen te keren en te focussen op de ademhaling en de oefeningen zelf.

Yoga als spiegel

Voor Eliëns is yoga niet alleen een lichamelijk proces of beperkt tot het onderhouden van je lichaam. De geestelijke component is net zo belangrijk. Zo heeft yoga haar al meerdere keren door de pijn van verlies geholpen en wapent het haar om de confrontatie met de buitenwereld goed aan te kunnen gaan. Het helpt haar letterlijk om haar hart te openen en emotie te voelen. Op zijn beurt stelt het haar in staat om die emotie – soms lichtig, soms zwaar – bloot te leggen in haar werk en zo haar eigen verhaal te vertellen. In die zin legt ze alles van haar persoonlijke leven in de kunst die ze maakt. Het is een zoektocht die nooit af is. ❶

Kijk ook op:
lilianeliens.nl
welikeart.nl
roosvantudor.nl

103

yoga international